

RETRAT DEL CERVELL INSPIRAT

Una neuròloga i un compositor busquen els circuits que s'activen durant la creació musical

TEXT__ M.L.F.

Els mateixos científics anomenen *moment ahà* o efecte eureka l'instant en què, després d'haver-hi donat voltes i voltes, quan no s'està pensant en res, sorgeix una idea genial. Enric Montefusco, cantant i compositor de la banda Standstill, sap el que és. Un d'aquests instants se situa al voltant del 2006, quan la banda vivia un moment crític i amb la pressió de crear un nou disc. Montefusco recorda quan ja estaven enregistrant alguns temes, sense tenir encara clar quin era el títol de la seva nova creació. De camí cap a casa, al volant del cotxe, de cop i volta, li va venir una flama al cap: *Viva la guerra!!!*. La guerra emocional que estaven vivint, esclar. I aquest va ser el títol del disc que van treure el 2006 i que va ser considerat per la crítica, i pel públic, com un dels més complets i inquietants. Definitivament, va marcar un abans i un després en la seva carrera, i els va situar ben amunt. Montefusco viu fora de Barcelona, al Penedès, i diu que és mentre està conduint quan més moments eureka li vénen al cap. És quan el cervell para, quan deixa de donar voltes i està en repòs, quan és capaç de recuperar i relacionar coses perquè sorgeixi la idea que està buscant, li explica Mara Dierssen, neurocientífica del Centre de Regulació Genòmica de Barcelona (CRG), que avui, juntament amb Montefusco, ha sigut convocada per l'ARA a l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, que conserva actes notariais des del segle XIII, més de 85.000 volums, corresponents a uns 1.700 notaris que han donat fe de molts esdeveniments que formen part de la memòria de la ciutat.

Montefusco comenta que constantment captura idees que de vegades fa servir i de vegades no. Des de la neurociència se sap que hi ha diferents maneres de ser compositors, explica Mara Dierssen: els que parteixen d'una idea més estructurada i els més improvisadors. I que existeixen diferències entre els cervells de cadascun.

Una part del cervell, al còrtex temporal, amaga a l'interior regions que tenen a veure amb les emocions, les positives i les negatives. I, precisament, els compositors que solen crear millor quan els seus estats d'ànim són més extrems solen fer servir més aquesta part del cervell. En el segon tipus de compositor que defineix la neurociència, el que crea sota un estat d'ànim més neutre i conscientment, seguint pautes molt estructurades i racionals, la part del cervell que més s'activa és una altra, el còrtex prefrontal (com indica el seu nom, al front), explica Dierssen, que planteja a Montefusco que expliqui quina mena de

compositor es considera. "Crec que sóc al mig", diu. El procés de creació que segueix Montefusco implica tots els membres de Standstill. Com a compositor, passa per un primer moment introspectiu, en el qual incorpora diferents llenguatges, però és amb la resta del grup com s'acaba de definir el resultat final. "És un procés en el qual deixes de tenir possessió sobre el que has creat perquè entre tots acabi sent una cosa que no s'assembla a l'original, per sort", explica. Aquest procés col·lectiu, però, no sempre es possible si les peces de la banda no encaixen com ha de ser. "A mi m'ha costat anys tenir una banda amb la qual pogués crear", explica Montefusco.

Montefusco i Dierssen també intenten dissecar un dels moments més màgics per a un músic: el concert. Montefusco confessa

que sempre ha sigut una persona extremadament tímida i reservada, i que se sorprèn a ell mateix cada cop que surt a un escenari i veu com es transforma. Entre els membres de les millors bandes musicals també es dona una compenetració inusual, que és la que els permet gaudir sobre l'escenari i transmetre-ho al públic. Mara Dierssen explica que els científics han estudiat fins on arriba aquesta compenetració. "Sabem que se sincronitzen les pulsacions, el batec del cor, entre els membres de la banda", explica la neurocientífica. De la mateixa manera, depenent de l'instrument que cada músic toqui s'entrenen més unes àrees del cervell que d'altres. Les àrees audiomotores les desenvolupen més els guitarristes, la coordinació i el ritme serien habilitats més treballades pel bateria. ■

Concurs Ara.cat

Dijous trobareu a la web de l'ARA un vídeo amb la trobada. Hi surten dos objectes sorpresa que s'han portat l'un a l'altre. Us proposem endevinar-los. Participeu en el concurs introduint la resposta a la nostra web.

Quins objectes s'han mostrat?

L'ENRIC A LA MARA

- A.** Una samarreta
- B.** Uns auriculars
- C.** Un mòbil
- D.** Una cervesa

LA MARA A L'ENRIC

- A.** Una placa de Petri
- B.** Una foto de Ramón y Cajal
- C.** Un cervell
- D.** Una neurona de peluix

